

Aan de leden

Datum

21 december 2023

Ons kenmerk

U202300888

Lbr. 23/053

Telefoon

070 373 8393

Bijlage(n)

Notitie incidenteel/
structureel voor het najaars
BOFv 2023

Onderwerp

Toelichting inzet reserves vanaf 2024

Geachte leden van college en gemeenteraad,

In het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFv) van 21 november hebben de VNG, IPO en UVW nieuwe afspraken over hun financiën gemaakt met de ministeries van Financiën en Binnenlandse Zaken. Deze afspraken bieden gemeenten kansen om hun financiële ruimte beter te benutten. In deze brief geven wij een korte toelichting op de notitie die hierover in het laatste BOFv is vastgesteld. Het gaat om een uitwerking van de afspraak uit het Overhedenoverleg van 6 september.

Incidentele middelen gebruiken voor dekking structurele lasten

Dankzij een nieuwe maatregel kunnen gemeenten vanaf 2024 reserves en overschotten inzetten voor het dekken van structurele lasten. Dit is het resultaat van overleg tussen de fondsbeheerders, de VNG, het IPO en de financieel toezichthouders. Hierdoor kunnen gemeenten vanaf volgend jaar het surplus in de algemene reserve (de reserve waar geen bestemming aan is gegeven) aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Van dit vrij besteedbare deel, het surplus, mogen gemeenten 10% inzetten voor structurele lasten. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft. Dit deel wordt dan tot 'structurele baat' bestempeld. Ook moet het weerstandsvermogen naar het oordeel van de toezichthouder (de provincie) voldoende zijn, gebaseerd op een adequate risico-inventarisatie. Het is aan gemeenten zelf of ze hun reserves daadwerkelijk inzetten.

De maatregel is te gebruiken vanaf 2024

De maatregel treedt op 1 januari 2024 in werking. De toezichthouder beoordeelt of en hoe de maatregel kan worden ingezet als herstelplan voor gemeenten zonder structureel en reëel begrotingsevenwicht in de vastgestelde begroting 2024. Deze maatregel is daarmee, als uitbreiding van de mogelijkheden voor gemeenten, toepasbaar met ingang van de eerste wijziging van de

vastgestelde begroting 2024. Zie voor nadere uitwerking de notitie van het ministerie van BZK in de bijlage bij deze brief.

Geen oplossing voor financiële situatie vanaf 2026

Het is de fondsbeheerders bekend dat dit geen oplossing is voor structurele tekorten die zich nu of in de toekomst voordoen, zoals vanaf 2026. De maatregel kan gemeenten wel helpen om actuele knelpunten op te lossen. Ultimo 2022 zijn er 314 gemeenten met een solvabiliteit boven de 20%.

Vervolgproces

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) is een regeling opgenomen voor de inzet van het surplus van de algemene reserves. De financieel toezichthouders werken momenteel aan een aanpassing van de tekst van deze regeling. Binnen het Vakberaad Gemeentefinanciën (het overleg van financieel toezichthouders) wordt deze inzet van de algemene reserve op basis van casuïstiek afgestemd. Aan de hand van de gemeentelijke praktijk ontstaat zo een uniforme toepassing met waar nodig ruimte voor maatwerk.

Meer informatie

Op korte termijn informeren de provincies de gemeenten vanuit hun rol als toezichthouder. Met vragen over dit onderwerp kunt u terecht bij de provincie. Voor vragen aan de VNG kunt u contact opnemen met ons klantcontactcentrum via telefoonnummer 070-373 83 93, op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Mr L.K. Geluk

Algemeen directeur

Bijlage: Notitie ministerie van BZK